

HİSARCİK İLÇESİ

İLÇE'NİN TARİHİ

Hisarcık ilçesinin kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber Milattan öncelere dayandığı tahmin edilmektedir. İlçe merkezinde bulunan şehitlik, Türkler'in Anadolu'yu fethiyle birlikte bir Türk yerleşim yeri olduğunu gösterir. Büyük Selçuklu ve Anadolu Devletleri hakimiyetinde kalan ilçe, 1381'de Osmanlı hakimiyetine girene kadar Germiyan Beyliği'ne bağlı kalmıştır.

Cumhuriyet döneminden 1967 yılına kadar köy olan Hisarcık, bu tarihte Belediye statüsü kazanmıştır. 19 Haziran 1987 tarihine kadar Emet ilçesine bağlı bir belde olan Hisarcık, bu tarihte 3392 sayılı kanun ile İlçe hüviyetini kazanmış ve 15 Haziran 1988 tarihinde ilk Kaymakamın göreve başlamasıyla İlçelik fonksiyonunu yürütmeye başlamıştır. (Hisarcık Gazetesi 1993:14)

İLÇENİN KONUMU

Hisarcık, İç Ege'de Kütahya ilinin güneybatısında dağlık ve engebeli bir arazi üzerine kurulmuştur. Yüzölçümü 330km² olan ilçenin denizden ortalama yüksekliği 825m. olup ilçe merkezinden uzaklığı 105 km.'dir.

İlçenin güneyinde Simav, doğusunda Çavdarhisar, kuzeydoğusunda Emet, kuzeybatısında Balıkesir yer alır. (1998 I. Altıyılık İlçe Brifing Raporu)

İDARİ DURUMU

1967 yılına kadar Emet ilçesine bağlı bir köy olan Hisarcık, bu tarihten sonra yine aynı ilçeye bağlı belde halini almış, 1988'de ise 25 köyü 2 belediyesi olan bir ilçe halini almıştır. Bu köyler: Alınören, Aşağıyoncağa, Beyköy, Çatak, Dereköy, Gülderen, Halifeler, Hamamköy, Hasanlar, Hocalar, Karaağıl, Karbasan, Kızılçukur, Kurtdere, Kutlubeyler, Kutluhaller, Saklar, Sefaköy, Şeyhçakır, Şeyhler, Tokat, Ören, Ulaşlar,

Yenipınar ve Yukarıyoncağaç'tır. Belediyeler Hisarcık Belediyesi ve Dereköy Belediyesi'dir. (1998 I.Altıaylık İlçe Brifing Raporu)

NÜFUS DURUMU

İlçenin nüfusu 1990 yılı Genel Nüfus Sayımına göre 16.120 olup; bu nüfusun 4.144'ü merkezde, 11.976'sı belde ve köylerde yaşamaktadır. Toplam nüfusun 7.630'u erkek, 8.490'ı kadındır.

1997 yılı Genel Nüfus Tesbiti geçici sonuçlarına göre nüfus 19.562 olup; bu nüfusun 5.168'i merkezde, 14.394'ü belde ve köylerde bulunmaktadır.

(1998 I.Altıaylık İlçe Brifing Raporu)

YÜZEY ŞEKİLLERİ

İlçenin sınırları içinde Kocaçay, Gerençay ve Küçükçay olmak üzere 3 akarsu bulunmaktadır.

İKLİM

Ege ve İç Anadolu iklimlerinin (geçiş iklimi) özelliklerini taşıyan Hisarcık'da yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlıdır. (Hisarcık Gazetesi 1993:14)

MESKEN

İlçe Merkezi şehirleşmeye elverişli bir arazi üzerinde olup, yeni yapılaşma hızla devam etmektedir. İlçede konut sıkıntısı olmayıp, konut yapı alanı yaklaşık 90.000m²'dir. Konutlar ortalama 100m² olup, konutlarda ortalama 5.8 kişi yaşamaktadır. Kiracılık oranı %15 olup, konut kiralari aylık 3.000.000-8.000.000 lira arasındadır.

Köylerin tamamı toplu yerleşme şeklinde olup, 1970 depreminden sonra inşa edilen yapılar kagir ve betonarmedir.

İlçe halkı yerleşik kültüre sahiptir. İlçe dışından gelip yerleşen sayısı azdır. İlçe dışına ise Ege Bölgesine mevsimlik işçi olarak çalışmaya gidenler vardır.

SAĞLIK HİZMETLERİ

İlçede 1 Sağlık Merkezi, 2 adet Sağlık Ocağı (biri İlçe Merkezinde, diğeri Dereköy Beldesinde), 8 Sağlık Evi bulunmaktadır. Sağlık Merkezi ve Sağlık Ocaklarında toplam 3 doktor, 4 hemşire, 1 laboratuvar teknisyeni, 1 çevre sağlık teknisyeni, 4 ebe, 6 sağlık memuru hizmet vermektedir.

ULAŞIM DURUMU

İlçeyi Emet, Kütahya, Simav, Gediz ve Dereköye bağlayan yollar ile 13 köyü ilçeye bağlayan yollar asfalt, diğer köy yolları ise stabilize edilmiştir.

TOPLAM YOL: 167km.

Asfalt Yol Toplamı: 42km.

Stabilize Yol Toplamı:125km.

Yolu Asfalt Olan Köy Sayısı:13

Yolu Asfalt Olan Köyler: Aşağıyoncağaç, Beyköy, Çatak, Hamamköy, Hasanlar, Kurtdere, Kutluhallar, Ören, Şeyhler, Tokat, Yenipınar, Yukarıyoncağaç ve Sefaköy.

Yolu stabilize olan köylerden bazılarında kış şartlarında ulaşmakta zorluk çekilmektedir.

HABERLEŞME HİZMETLERİ

İlçe Merkezi ve Dereköy Beldesinde bulunan 2 adet Posta İşletme merkezi ile posta işleri yürütülmektedir. Telefonsuz köy bulunmamaktadır.

EĞİTİM DURUMU

İlçe Merkezi ve köylerinde toplam 6 ilköğretim okulu, 15 birleştirilmiş sınıf ilköğretim okulu ve İlçe Merkezinde 1Lise, 1 İmam-Hatip Lisesi ve Kütahya Dumlupınar Üniversitesine bağlı meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır.

EKONOMİK DURUM

Sanayi:

İlçe merkezi yakınında bulunan Etibank Kolamanit Müessesesi açık işletmesinde boraks madeni çıkarılmaktadır. İl Özel İdaresinin de ortak olduğu Hisersan A.Ş.'de, kağıt, porselen, elektro porselen, seramik, ilaç, tutkal ve boya sanayiinde kullanılan kaolen ve kalsid madeni işlenmektedir.

İlçe Merkezinde özel sektöre ait iki un fabrikası bulunmaktadır. Ayrıca belediyeye ait 56 işyerine sahip Küçük Sanayi Sitesinde kamyon, traktör, otomobil tamiri, oto elektrik, sıcak ve soğuk demir, marangozluk gibi işler yapılmaktadır.

Tarım ve Hayvancılık:

İlçe nüfusunun %74'ü kırsal alanda yaşamakta olup, toplam nüfusun %85'i tarım ve hayvancılık ile uğraşmaktadır. Tarım arazisi yeterli olmayıp, ekilebilen arazinin genel araziye oranı %22'dir. Sulanabilen arazide bağ, bahçe, meyvecilik; kıraç arazilerde ise hububat, tütün ve haşhaş üretimi yapılmaktadır.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık alanında ise küçük çaplı, yöre ihtiyacını karşılamaya yönelik ithal hayvancılık faaliyeti yürütülmektedir. Günlük ortalama süt üretimi 4-5 ton civarındadır.

Ormancılık:

İlçe toplam arazisinin %53'ü koruluk ve orman arazisi olup, köyleri 22'si orman köyüdür. Bu köylerden 6'sında Orman Kalkındırma Kooperatifi bulunmaktadır.

Kooperatif ve Bankalar:

T.C. Ziraat Bankası, Nakliyeciler ve Taşıyıcılar Kooperatifi, Tarım Kredi Kooperatifi, 6 köyde Orman Kalkındırma Kooperatifi ve Dereköy Beldesinde Tarım Kredi Kooperatifi mevcuttur. (1998 I.Altıaylık İlçe Brifing Raporu)

Bir sonraki bölümde çalışmanın yürütüldüğü Hamamköy'ün tarihi ve coğrafi özelliklerinin yanında sosyal hayatla ilgili bilgiler aktarılacaktır.